

2017 m.

**ATASKAITA APIE
ANTRINĖS TEISINĖS
PAGALBOS
ORGANIZAVIMĄ IR
TEIKIMĄ 2016 M.**

Šioje ataskaitoje pateikti pagrindiniai 2016-01-01 – 2016-12-31 ataskaitinio laikotarpio duomenys. Detalesnė informacija pateikiama puslapyje Tarnybos internetinėje svetainėje www.vilnius.teisinepagalba.lt (skiltyje veikla/planavimo dokumentai).

I. INFORMACIJA APIE ANTRINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMĄ

1.1. Priimtų sprendimų dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo pasiskirstymas pagal gautus prašymus

2016 m. iš viso antrine teisine pagalba pasinaudojo **41 063** asmenys.

2016 m. gautų prašymų suteikti antrinę teisinę pagalbą skaičius buvo didesnis negu ankstesniais metais - iš viso buvo gautas **20418** prašymas suteikti antrinę teisinę pagalbą (**13,11 proc.** daugiau nei 2015 m.

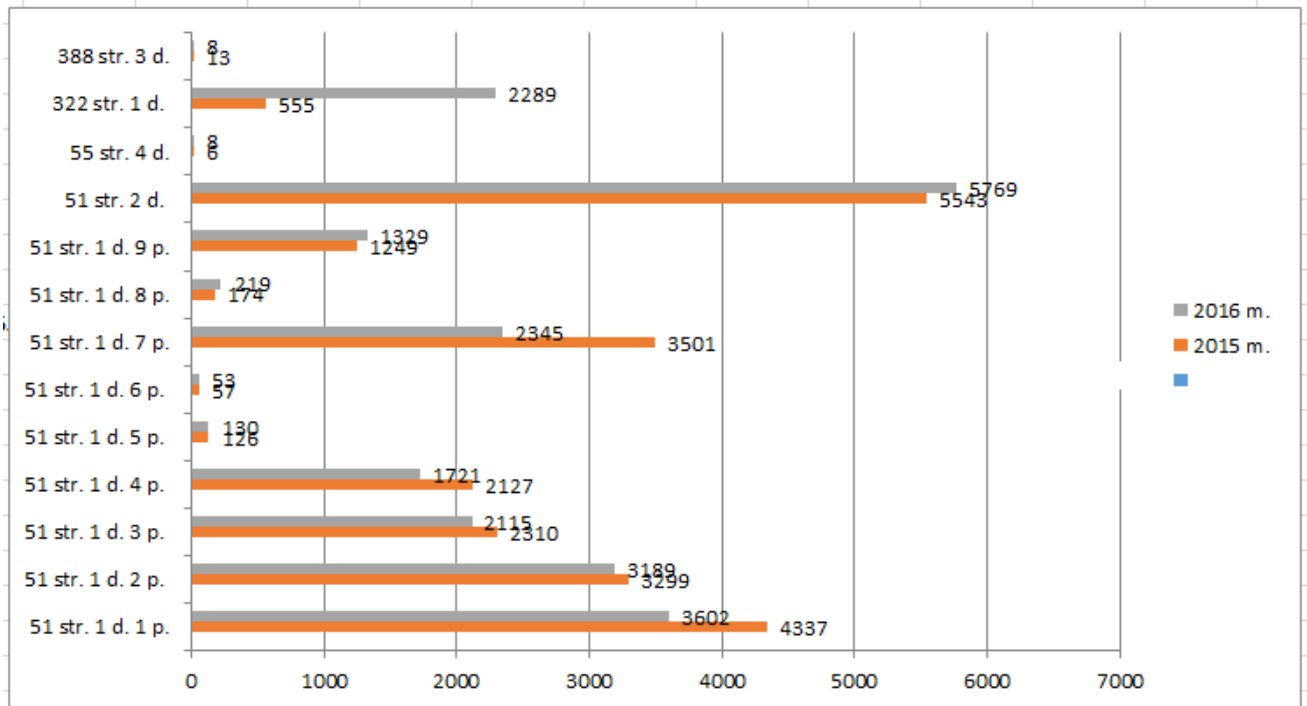
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Gauti prašymai suteikti ATP	8191	11067	14697	16027	16833	18223	18306	18413	18051	20418
Priimti sprendimai suteikti ATP:	7135	10131	13327	14589	15372	16536	16787	16765	16234	18286
1.1. administracinėse bylose	330	453	684	655	748	786	909	722	822	833
1.2. civilinėse bylose	6221	8618	9176	12183	12523	13595	13701	14206	13630	14989
1.3. baudžiamosiose bylose (kai nėra būtinas gynėjo dalyvavimas)	584	1060	1403	1749	2099	2146	2171	1820	1762	1832
Atvejai, kai gynėjo dalyvavimas būtinas pagal BPK 51 straipsnį ir kitais įstatymų numatytais atvejais	35927	34019	28554	32564	32720	33165	32189	30879	25291	22761
Atvejai, kai įgaliotojo atstovo dalyvavimas yra būtinas pagal BPK 55 straipsnį	-	-	-	-	-	-	-	-	6	8
Atvejai, kai įgaliotojo atstovo dalyvavimas yra būtinas pagal BPK 388 straipsnio 3 d.	-	-	-	-	-	-	-	-	13	8
Tarptautinėse bylose	-	-	-	-	-	-	-	-	20	85
Vykdomo procese	-	-	-	-	-	-	-	-	-	547

Didžiąją dalį teikiamos antrinės teisinės pagalbos sudaro baudžiamosios bylos, kai pagal ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro nutarimą ar teismo nutartį yra skiriamas būtinas gynėjas, vadovaujantis Baudžiamojoje proceso kodekso (toliau – BPK) 51 straipsniu ir kitais įstatymų nustatytais atvejais, kai **gynėjo dalyvavimas yra privalomas**. Antrinė teisinė pagalba šiuo pagrindu **2016 m. buvo teikta 22761 bylose**.

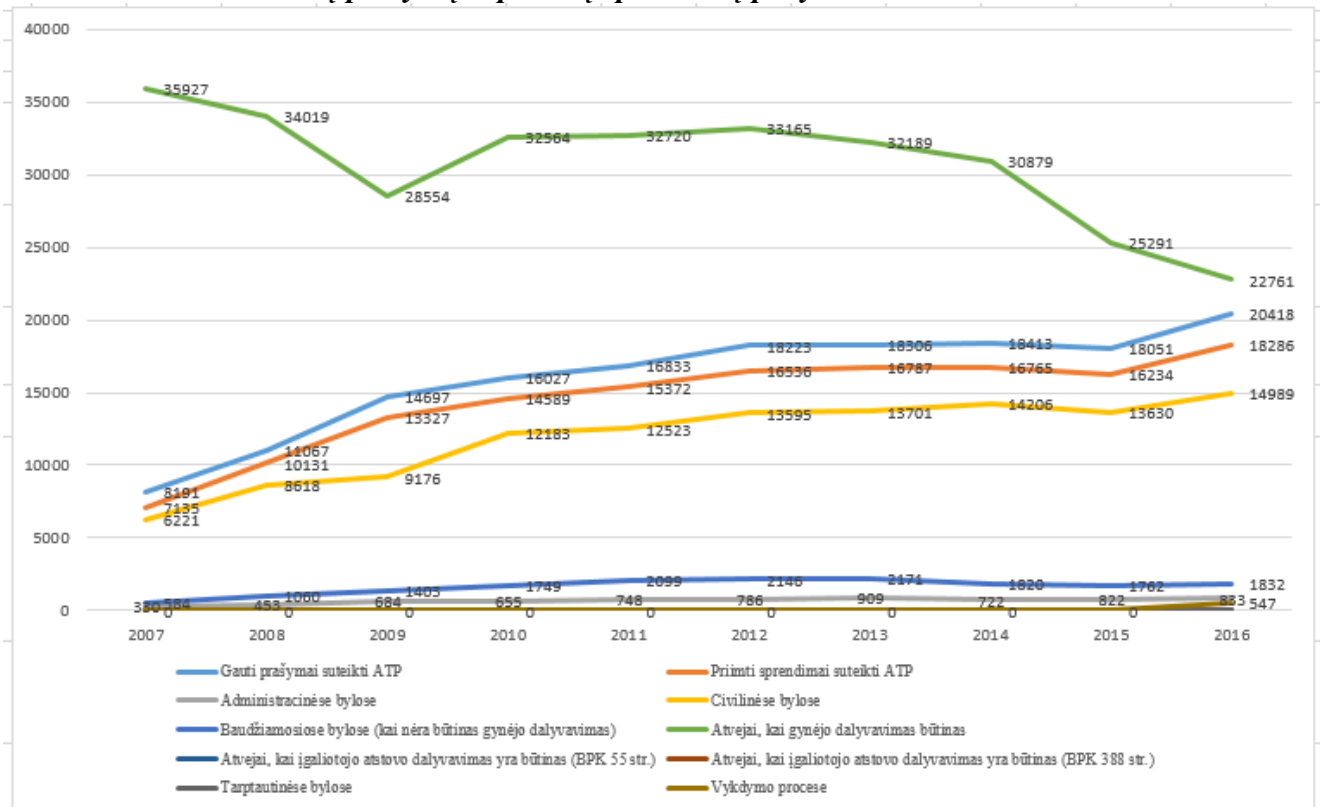
Antrinė teisinė pagalba 2016 m. 8 baudžiamosiose bylose buvo suteikta nukentėjusiesiems, kai pagal BPK 55 straipsnio 4 dalį, ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras motyvuotu nutarimu ar teismas motyvuota nutartimi pripažino, kad **įgaliotojo atstovo dalyvavimas būtinas** bylose dėl nusikalstamų veikų žmogaus sveikatai, laisvei, seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, vaikui ir šeimai ar dorovei, kai nuo šių veikų nukentėjo nepilnametis, taip pat kitais atvejais, kai be įgaliotojo atstovo pagalbos nepilnamečio nukentėjusiojo teisės ir teisėti interesai nebūtų reikiamai ginami.

Toliau palyginimui pateikta informacija, kokiais BPK pagrindais buvo kreiptasi dėl gynėjo ar įgaliotojo atstovo parinkimo 2015 m. ir 2016 m.

BPK pagrindai dėl gynėjo ar įgaliotojo atstovo parinkimo 2015-2016 m.

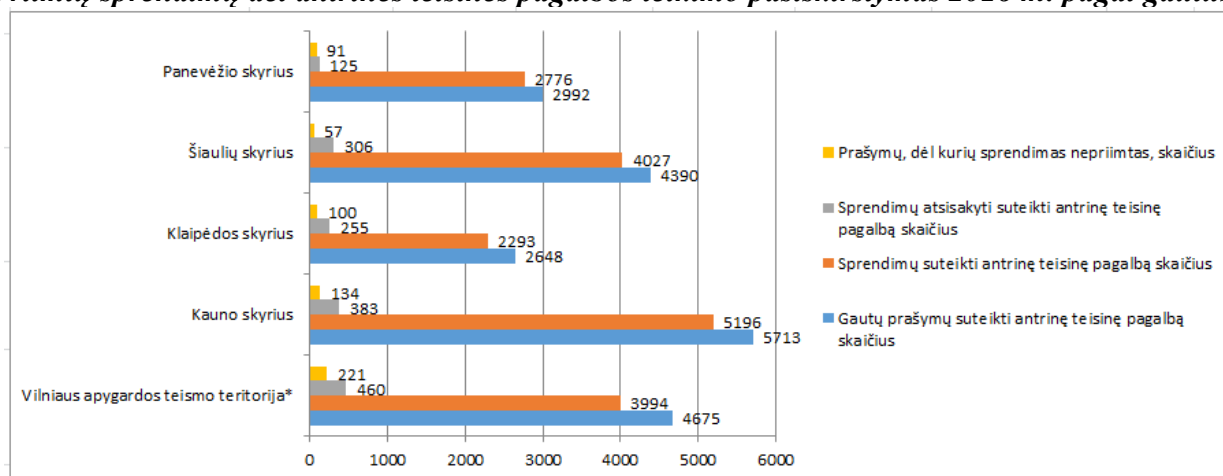

Gautų prašymų ir priimtų sprendimų pokytis 2007-2016 m.

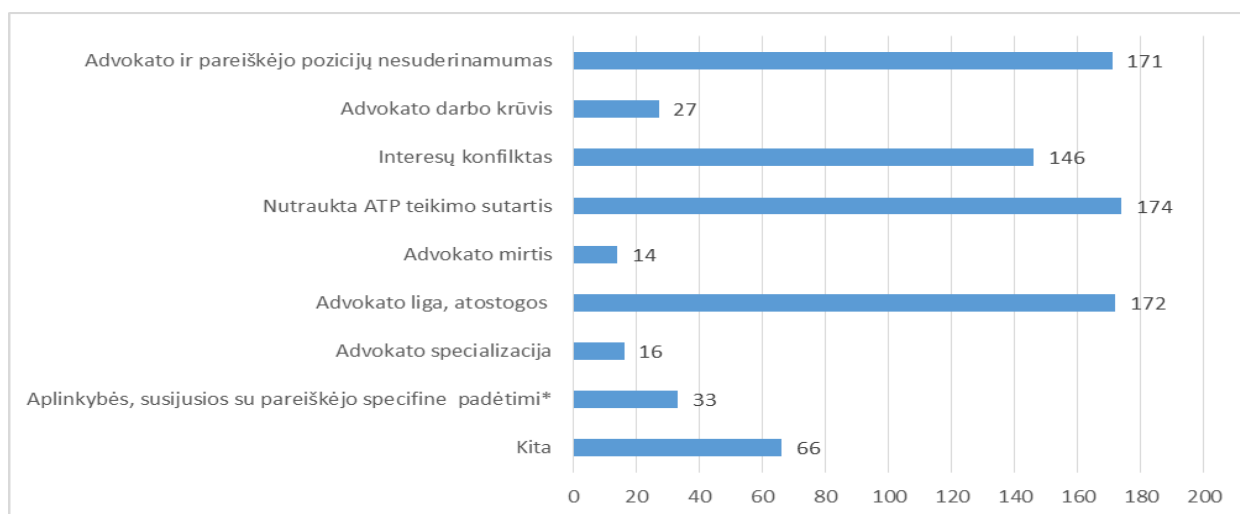
Iš 2016 m. gautų prašymų **89,56 proc.** atvejų buvo priimtas sprendimas suteikti antrinę teisinę pagalbą (18286 sprendimai), **7,49 proc.** atvejų buvo priimtas sprendimas atsisakyti teikti antrinę teisinę pagalbą (1529 sprendimai), **2,95 proc.** atvejų sprendimas nebuvo priimtas (603 atvejų). Palyginimui 2015 m. šie skaičiai atitinkamai buvo 89,93 proc., 7,96 proc., ir 2,11 proc.

Priimtų sprendimų dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo pasiskirstymas 2016 m. pagal gautus prašymus

	Vilniaus apygardos teismo teritorija	Kauno skyrius	Klaipėdos skyrius	Šiaulių skyrius	Panevėžio skyrius	IŠ VISO 2016 m.	IŠ VISO 2015 m.	IŠ VISO 2014 m.	1 skyrius/ 1 mėnesį vid.		
									2016	2015	2014
Gautų prašymų suteikti antrinę teisinę pagalbą skaičius	4675	5713	2648	4390	2992	20418	18051	18413	340,3	300,9	306,9
Iš jų: sprendimų suteikti antrinę teisinę pagalbą skaičius	3994	5196	2293	4027	2776	18286	16234	16765	304,77	270,6	279,4
Iš jų: sprendimų atsisakyti suteikti antrinę teisinę pagalbą skaičius	460	383	255	306	125	1529	1437	1275	25,48	23,95	21,25
Iš jų: prašymų, dėl kurių sprendimas nepriimtas, skaičius	221	134	100	57	91	605	380	373	10,05	6,33	6,22

Sprendimai pakeisti advokatą 2016 m.

*pvz. dėl fizinės negalios/vyresnio amžiaus reikalingas arčiau gyvenamosios vietos dirbantis advokatas.

Iš viso buvo priimta **819 sprendimų dėl advokato pakeitimo**. Palyginimui 2015 m. tokių sprendimų buvo 529.

Skundai dėl advokatų teikiamos antrinės teisinės pagalbos 2016 m.

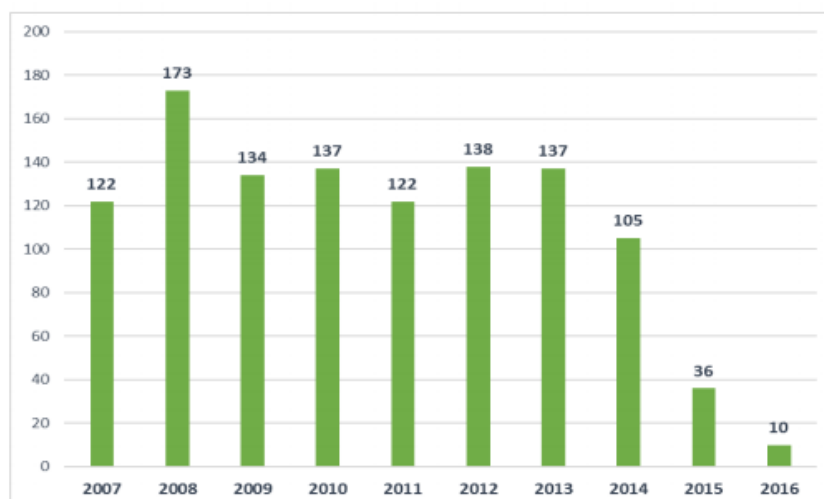
2016 m. gauti **548 skundai dėl advokatų suteiktos (teikiamos) antrinės teisinės pagalbos**, 502 skundus pagal kompetenciją išnagrinėjo Tarnyba, 46 skundai dėl advokatų veiklos kokybės buvo persiūsti nagrinėti Lietuvos advokatūrai. Palyginimui, 2015 m. gauti 205 skundai dėl advokatų suteiktos (teikiamos) antrinės teisinės pagalbos: iš jų 175 skundus pagal kompetenciją išnagrinėjo Tarnyba, 30 skundų dėl kokybės buvo persiūsti nagrinėti Lietuvos advokatūrai.

Tarnyba nurodė Teisingumo ministerijai, kad skundų skaičiaus didėjimui turėjo įtakos asmenų, gaunančių antrinę teisinę pagalbą, padidėjimas (civilinėse, administracinėse bylose). Be to, pastebima ir tam tikra tendencija, kad didžiąją dalį skundų teikia tie patys pareiškėjai.

Skundai dėl Tarnybos sprendimų 2016 m.

2016 m. apskūsta **10 Tarnybos priimtų sprendimų**. Tai sudaro 0,06 proc. nuo visų priimtų sprendimų skaičiaus. Šis skaičius apimi tik skundus, kurie buvo gauti Tarnyboje iš teismų atsiliepimams pateikti.

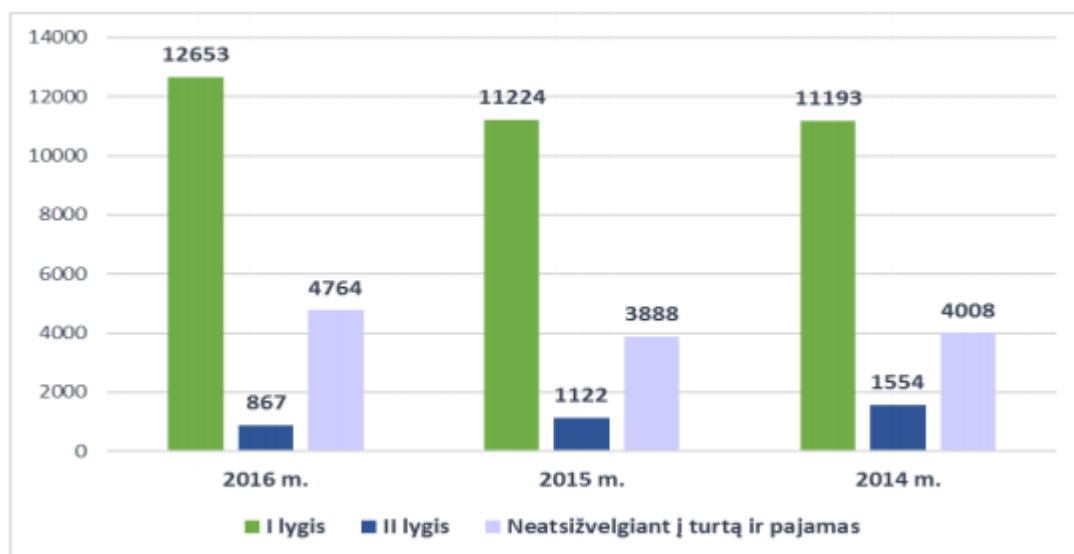
Apskūsti Tarnybos sprendimai 2007–2016 m.

1.2. Informacija apie asmenų, kuriems buvo suteikta antrinė teisinė pagalba, pasiskirstymą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus turto ir pajamų lygius antrinei teisei pagalbai gauti

2016 m. **13522** sprendimai suteikti antrinę teisinę pagalbą priimti atsižvelgiant į asmens turtinę padėtį, pagal Vyriausybės nustatytus turto ir pajamų lygius antrinei teisei pagalbai gauti, bei **4764** sprendimai neatsižvelgiant į asmens turimą turtą ir pajamas, vadovaujantis Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo 12 str. nurodytais pagrindais.

Priimtų sprendimų teikti antrinę teisinę pagalbą pasiskirstymo pagal turto ir pajamų lygius antrinei teisei pagalbai gauti 2014–2016 m. duomenų palyginimas

II. ADVOKATŲ, TEIKIANČIŲ ANTRINĘ TEISINĘ PAGALBĄ, SKAIČIUS, DARBO KRŪVIS, APMOKĖJIMAS ADVOKATAMS UŽ SUTEIKTĄ ANTRINĘ TEISINĘ PAGALBĄ

2.1. Advokatų, teikiančių antrinę teisinę pagalbą, skaičius

Teisingumo ministro 2013-08-01 įsakymu Nr. 1R-201, nustatytas advokatų, nuolat teikiančių antrinę teisinę pagalbą, skaičius – 71 advokatas. Pagal su Tarnyba sudarytas sutartis faktiškai 2016 m. pradžioje dirbo **65 advokatai, nuolat teikiantys antrinę teisinę pagalbą** (31 advokatas nuolat teikė antrinę teisinę pagalbą civilinėse ir/ ar administracinėse bylose bei 34 advokatai – baudžiamosiose bylose).

2016 m. pagal su Tarnyba sudarytas sutartis dirbo **469 advokatai, prireikus teikiantys antrinę teisinę pagalbą**.

2.2. Advokatų, teikiančių antrinę teisinę pagalbą, darbo krūvis

Advokatų, prireikus teikiančių antrinę teisinę pagalbą, darbo krūvis

2016 m. vidutinis advokato, prireikus teikiančio antrinę teisinę pagalbą, darbo krūvis per mėnesį **5,05 bylos** per mėnesį (2015 m. – 4,9 bylos).

	Advokatų, prireikus teikiančių ATP, skaičius	Paskirtų bylų skaičius	Vidutinis vienam advokatui tenkantis bylų skaičius	Advokatų vidutinis darbo krūvis per mėn.
Vilniaus apygardos teismo teritorija	172	6659	39	3,23
Kauno skyrius	128	9347	73	6,09
Šiaulių skyrius	56	4592	82	6,83
Klaipėdos skyrius	56	3054	55	4,54
Panevėžio skyrius	57	4792	84	7,01
Viso	469	28444	61	5,05

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Advokatų, prireikus teikiančių ATP, skaičius	403	375	376	352	365	408	416	437	459	469
Paskirtų bylų, kuriose teikta ATP, skaičius	32604	32606	23421	29117	32890	35061	31041	34676	27002	28444
Advokatų vidutinis darbo krūvis per mėn.	6,74	7,25	5,19	6,89	7,51	7,16	6,22	6,61	4,90	5,05

Advokatų, nuolat teikiančių antrinę teisinę pagalbą, darbo krūvis

2016 m. vidutinis nuolat antrinę teisinę pagalbą civilinėse – administracinėse bylose teikusių advokatų darbo krūvis buvo **13,45 bylos per mėnesį**.

	Advokatų, nuolat teikiančių ATP civilinėse-administracinėse bylose, skaičius	Paskirtų bylų skaičius	Vidutinis vienam advokatui tenkantis bylų skaičius	Dirbta darbo dienų per metus	Advokatų vidutinis darbo krūvis per mėn.
Vilniaus apygardos teismo teritorija	10	1329	132,90	2273	12,28
Kauno skyrius	5	782	156,40	1174	13,99
Šiaulių skyrius	5	863	172,60	1166	15,54
Klaipėdos skyrius	7	977	139,57	1538	13,34
Panevėžio skyrius	4	608	152,00	969	13,18
Viso	29	4559	157,21	7120	13,45

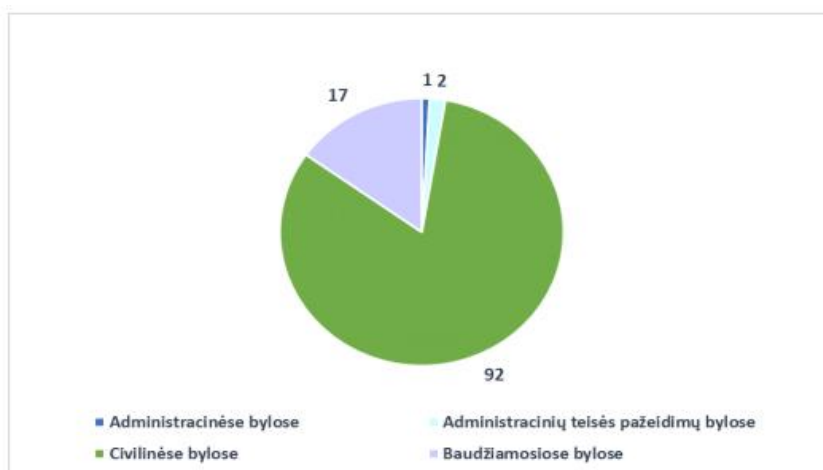
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Advokatų, nuolat teikiančių ATP civilinėse -administracinėse bylose, vidutinis darbo krūvis per mėn.	7	10,9	11,8	11,4	11,8	12,68	13	12,61	13,45

2016 m. vidutinis nuolat antrinę teisinę pagalbą **baudžiamosiose bylose** teikusių advokatų darbo krūvis buvo **18,97 bylų per mėnesį**.

	Advokatų, nuolat teikiančių ATP baudžiamosiose bylose, skaičius	Paskirtų bylų skaičius	Vidutinis vienam advokatui tenkantis bylų skaičius	Dirbta darbo dienų per metus	Advokatų vidutinis darbo krūvis per mėn.
Vilniaus apygardos teismo teritorija	11	2012	182,91	2537	16,65
Kauno skyrius	7	1756	250,86	1723	21,40
Šiaulių skyrius	7	1658	236,86	1669	20,86
Klaipėdos skyrius	5	1016	203,20	1060	20,13
Panevėžio skyrius	4	683	170,75	900	15,94
Viso	34	7125	209,56	7889	18,97

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Advokatų, nuolat teikiančių ATP baudžiamosiose bylose, vidutinis darbo krūvis per mėn.	19	25,2	24,1	26,4	22,2	22,1	24	22,58	18,97

2016 m. buvo sudaryta **112 sutarčių dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo konkrečioje byloje**.

2.3. Apmokėjimas advokatams už suteiktą antrinę teisinę pagalbą

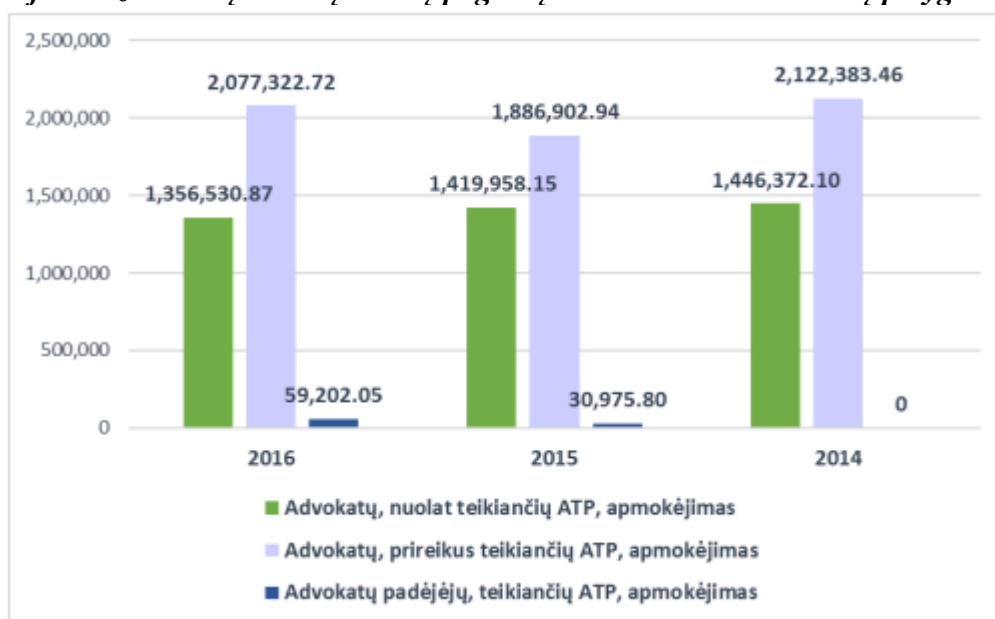
Advokatams, nuolat teikiantiems antrinę teisinę pagalbą, už antrinės teisinės pagalbos teikimą 2016 m. mokėtina suma – **1 356 530,87 Eur**.

<i>Advokatų, nuolat teikiančių ATP, apmokėjimas (priskaičiuotas užmokestis už atitinkamus metus)</i>			
<i>Metai</i>	<i>Civilinės – administracinės bylos (Eur)</i>	<i>Baudžiamosios bylos (Eur)</i>	<i>Iš viso (Eur)</i>
2016	644 670,51	711 860,36	1 356 530,87
2015	677 242,28	742 715,87	1 419 958,10
2014	700 053,58	746 318,52	1 446 372,10
2013	721 766,45	776 358,20	1 498 124,65
2012	678 496,65	757 207,28	1 471 402,38
2011	671 866,17	752 777,07	1 424 642,97
2010	672 556,89	725 824,39	1 398 381,28
2009	625 897,23	672 717,28	1 298 614,52
2008	579 787,62	-	1 420 121,51
2007	-	-	1 012 439,41

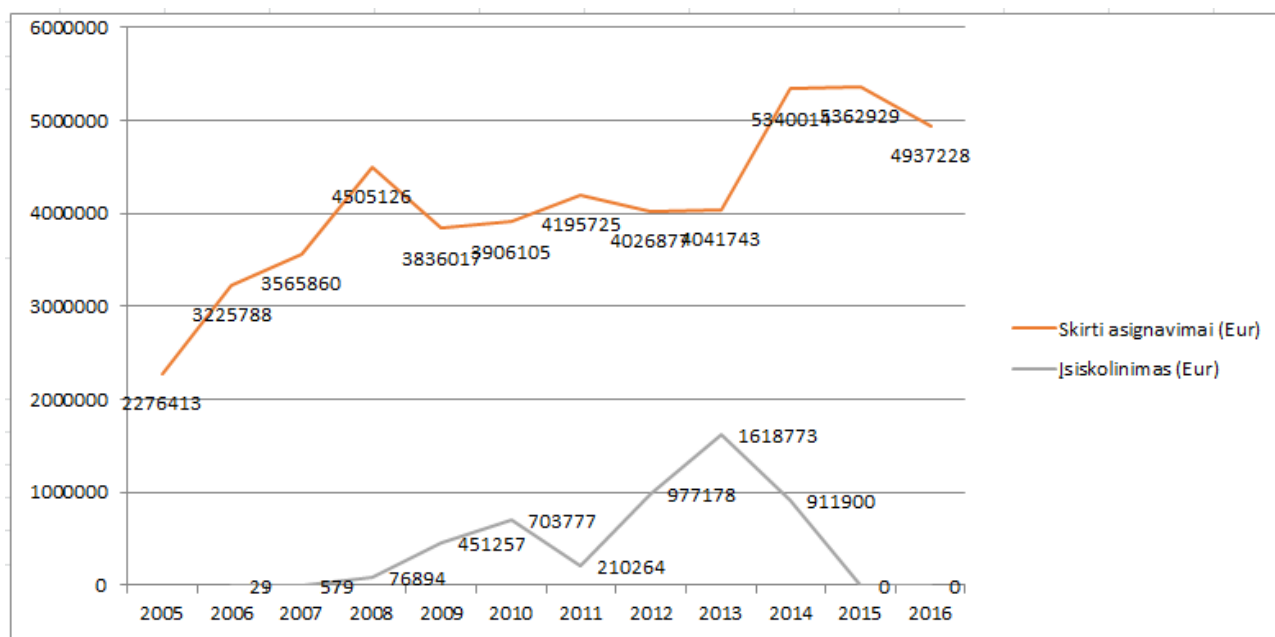
Advokatams, prireikus teikiantiems antrinę teisinę pagalbą, už antrinės teisinės pagalbos teikimą 2015 m. mokėtinas užmokesčio dydis – **2 077 322,72 Eur**. Advokatų padėjėjams už antrinės teisinės pagalbos teikimą 2016 m. mokėtinas užmokesčio dydis buvo 59 202,05 Eur.

<i>Advokatų, prireikus teikiančių ATP, apmokėjimas (priskaičiuotas užmokestis už atitinkamus metus)</i>			
<i>Metai</i>	<i>Civilinės – administracinės bylos (Eur)</i>	<i>Baudžiamosios bylos (Eur)</i>	<i>Iš viso (Eur)</i>
2016	784 054,72	1 293 268,00	2 077 322,72
2015	734 154,08	1 152 748,86	1 886 902,94
2014	883 674,95	1 238 708,51	2 122 383,46
2013	721 766,96	1 221 740,41	1 943 507,36
2012	739 896,42	1 377 622,14	2 143 111,32
2011	622 034,31	1 307 451,45	1 929 485,76
2010	549 660,83	1 314 206,18	1 868 877,43
2009	435 788,37	1 125 186,34	1 560 974,71
2008	323 348,84	1 406 554,37	1 730 653,09
2007	-	-	1 537 640,30

Apmokėjimo už suteiktą antrinę teisinę pagalbą 2014–2016 m. duomenų palyginimas

Skirti asignavimai ir įsiskolinimas už ATP teikimą 2005-2016 m.:

2.3.1. Vidutinė advokato, prireikus teikiančio antrinę teisinę pagalbą, vienos bylos kaina

2016 m. prireikus antrinę teisinę pagalbą teikiančio advokato vidutinė vienos civilinės – administracinės bylos kaina buvo **74,33 Eur**, vienos baudžiamosios bylos kaina – **79,78 Eur**.

	<i>Civilinės – administracinės bylos</i>	<i>Baudžiamosios bylos</i>
Prašymų išmokėti užmokestį už suteiktą ATP skaičius	10549	16211
Priskaičiuotas užmokestis už ATP teikimą* **	784054,72	1293268
<i>Vidutinė vienos bylos kaina</i>	74,33	79,78

* sumos be užmokesčio už išvados, ar nėra antrinės teisinės pagalbos neteikimo pagrindų, teikimą.

** sumos be užmokesčio už budėjimą ne darbo dienomis.

<i>Metai</i>	<i>Vidutinė civilinės -administracinės bylos kaina (Eur)</i>	<i>Vidutinė baudžiamosios bylos kaina (Eur)</i>
2016	74,33	79,78
2015	74,60	64,56
2014	99,87	60,51
2013	95,84	62,66
2012	81,58	59,29
2011	83,32	63,60
2010	93,72	60,88
2009	115,47	57,26
2008	81,09	57,92

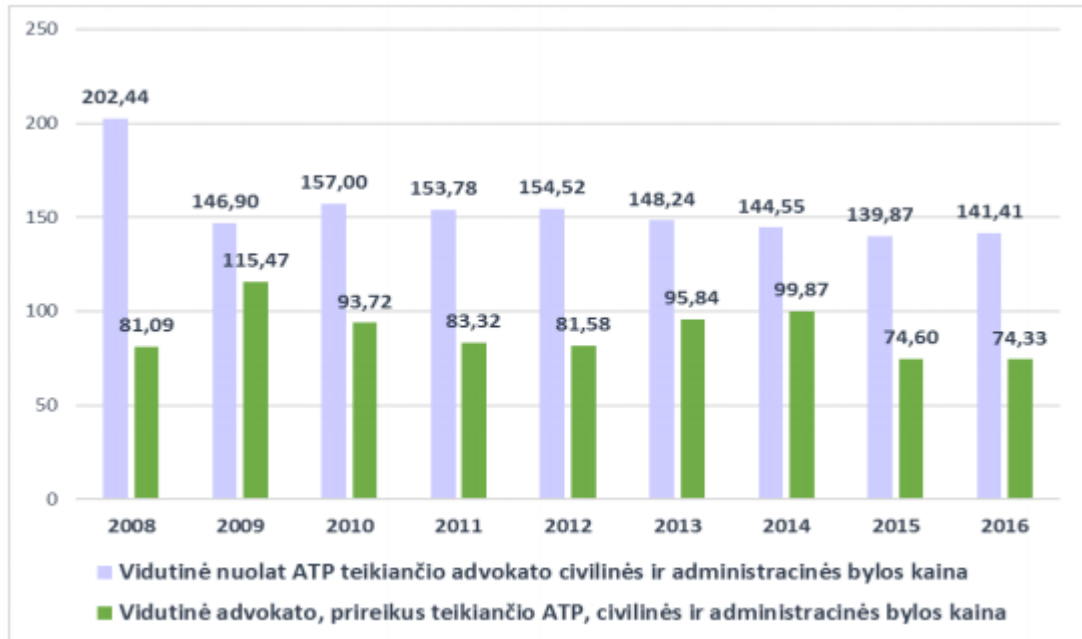
2.3.2. Vidutinė nuolat antrinę teisinę pagalbą teikiančio advokato vienos bylos kaina

2015 m. nuolat antrinę teisinę pagalbą teikiančio advokato vidutinė vienos civilinės – administracinės bylos kaina buvo **139,87 Eur**, vienos baudžiamosios bylos kaina – **80,62 Eur**.

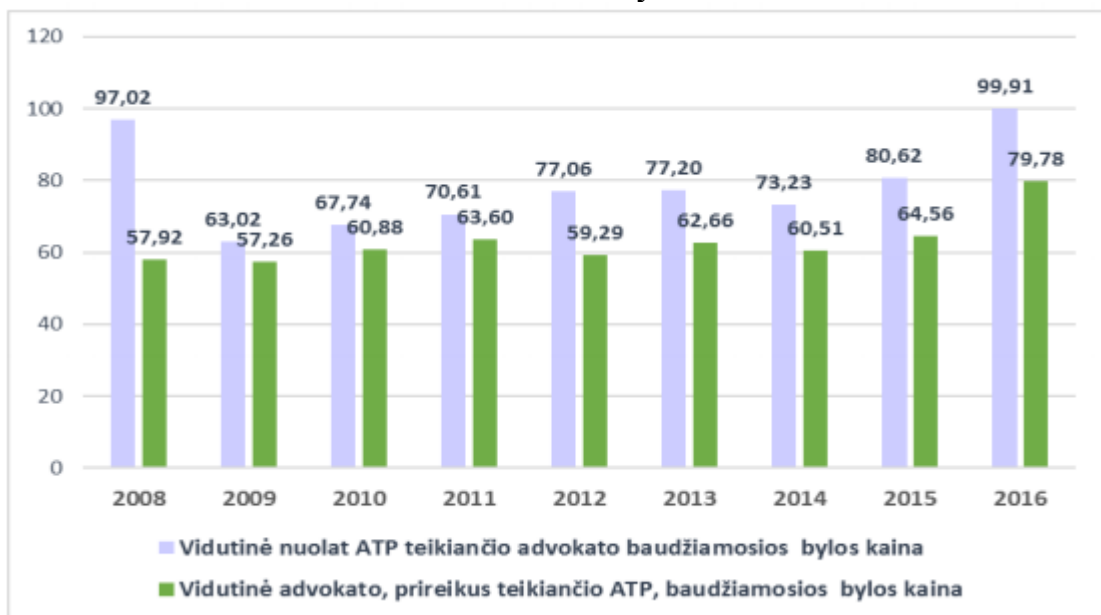
	<i>Civilinės – administracinės bylos</i>	<i>Baudžiamosios bylos</i>
Bylų skaičius	4559	7125
Priskaičiuotas užmokestis	644670,51	711860,36
<i>Vidutinė vienos bylos kaina</i>	141,41	99,91

<i>Metai</i>	<i>Vidutinė civilinės - administracinės bylos kaina (Eur)</i>	<i>Vidutinė baudžiamosios bylos kaina (Eur)</i>
2016	141,41	99,91
2015	139,87	80,62
2014	144,55	73,23
2013	148,24	77,20
2012	154,52	77,06
2011	153,78	70,61
2010	157,00	67,74
2009	146,90	63,02
2008	202,44	97,02

Vienos bylos kainos palyginimas advokatų nuolat ir prireikus teikiančių ATP civilinėse-administracinėse bylose

Vienos bylos kainos palyginimas advokatų nuolat ir prireikus teikiančių ATP baudžiamosiose bylose

III. TARNYBOS VEIKLA, KOORDINUOJANT PIRMINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMĄ

Tarnyba, siekdama aptarti praktikoje kylančius klausimus, 2016 m. suorganizavo 8 susitikimus su pirminę teisinę pagalbą teikiančiais asmenimis.

IV. TARNYBOS VEIKLA INFORMUOJANT GYVENTOJUS APIE VALSTYBĖS GARANTUOJAMĄ TEISINĘ PAGALBĄ

2016 m. Tarnyba spausdino 4 rūšių plakatus, lankstinukus ir informacinius kalendorius ir organizavo 14 susitikimų su tikslinių grupių atstovais.

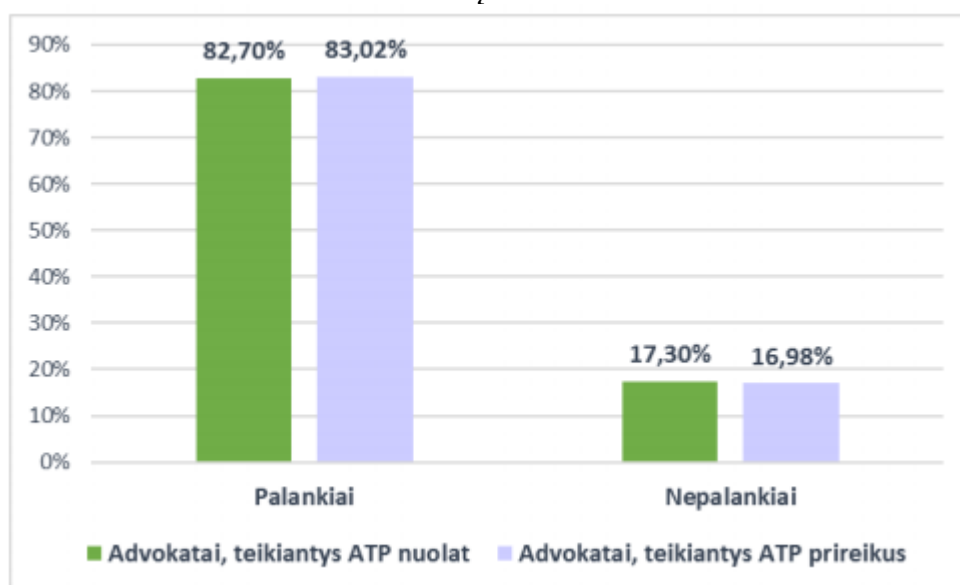
V. TEISMŲ, PROKURATŪRŲ, IKITEISMINIO TYRIMO INSTITUCIJŲ NUOMONĖ APIE TARNYBOS IR ANTRINĘ TEISINĘ PAGALBĄ TEIKIANČIŲ ADVOKATŲ VEIKLĄ

Tarnyba sudarė galimybę institucijoms pareikšti nuomonę joms pateiktose anketose „Apie tarnybų ir advokatų veiklos vertinimo palankumą“.

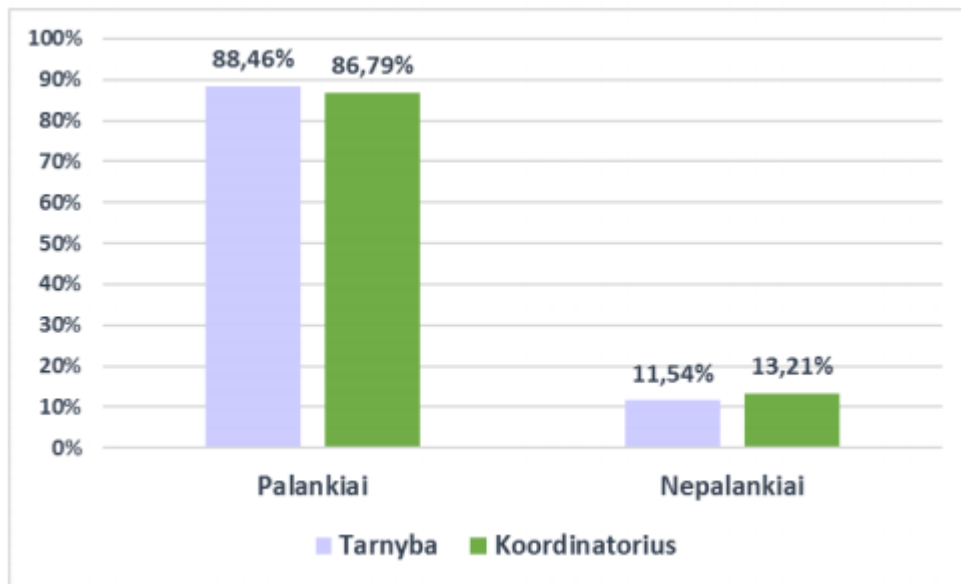
Anketą sudarė klausimai apie advokatų teikiamos antrinės teisinės pagalbos kokybę ir klausimai apie tarnybos ir tarnybos koordinatorių veiklą. Anketose buvo suteikta galimybė respondentams pareikšti savo nuomonę ir pateikti atitinkamus pasiūlymus. Iš viso sulaukta 202 atsakytų anketų iš 54 įstaigų, iš kurių 31 komisariatas, 17 teismų, 1 prokuratūros įstaiga ir 5 kitos įstaigos. Iš komisariatų sulaukta 169 atsakytos anketos, iš teismų – 25, iš prokuratūros – 2, iš kitų įstaigų – 6.

Pagrindiniai rezultatai:

Advokatų veiklos vertinimas

Tarnybos ir koordinatoriaus veiklos vertinimas

VII. KITA INFORMACIJA

1. 2016 m. didėjo minimali mėnesinė alga (toliau – MMA), kurios pokytis turi įtakos asmenų, turinčių teisę į teisinę pagalbą atsižvelgiant į turtą ir pajamas, rato plėtimui (nuo 2016-01-01 MMA didėjo iki 350 Eur, o nuo 2016-07-01 – iki 380 Eur).

2. 2016 m. priimti teisingumo įsakymai, kuriais įgyvendinamos Įstatymo nuostatos, susijusios su valstybės užtikrinamu neteisminiu taikinamuoju tarpininkavimu. 2016-06-17 įvyko taikinimo tarpininkų atranka, po jos į taikinimo tarpininkų sąrašą įrašyti 15 taikinimo tarpininkų. Tarnyba nurodė, kad 2016 m. nebuvo gauta nei vieno advokato siūlymo Tarnybai priimti sprendimą dėl taikinamojo tarpininkavimo vykdymo.